

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	تعداد صفحه: ۳	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

الف	<p>قافیه (۵/۰ نمره)</p> <p>۱- با توجه به بیت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. « رومیان گفتند نی لون و نه رنگ درخور آید کار را جز دفع زنگ » الف) حروف اصلی قافیه را مشخص کنید . ب) قافیه تابع کدام قاعده است؟</p>	۰/۵
ب	<p>عروض (۲ نمره)</p> <p>۲- بیت زیر را ابتدا تقطیع هجایی کنید، سپس آن را تقطیع به ارکان نمایید. « چنین گفت پیغمبر راست‌گوی ز گهواره تا گور دانش بجوی »</p> <p>۳- نام وزن حاصل از تکرار « مستفعلن » را بنویسید.</p> <p>۴- در کجای مصراع به جای (ل ل) (فعاتن) می‌توان (- ل -) (فاعلاتن) آورد؟</p> <p>۵- رکن معادل هجاهای (ل - -) را بنویسید.</p>	۱/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)</p> <p>معنی ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>۶- دیگر روز نوشروان تافته شد.</p> <p>۷- علل ترقع در غایت ساختگی بود.</p> <p>۸- باران کلام مهربانش بر من نمی‌بارید.</p> <p>۹- توانگرزاده‌ای بر سر گور پدر نشسته و با درویش بچه‌ای مناظره در پیوسته.</p> <p>۱۰- آی آدم‌ها که بر ساحل بساط دل‌گشا دارید</p> <p>۱۱- هر سر موی مرا با تو هزاران کار است</p> <p>۱۲- تا که این دیوار عالی‌گردن است مانع این سر فرود آوردن است</p> <p>۱۳- کریمان را به دست اندر درم نیست خداوندان نعمت را کرم نیست</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱
ت	<p>درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱۴- با توجه به بیت « تا سلسله ایوان بگسست مداین را / در سلسله شد دجله چون سلسله شد پیچان » شاعر دلیل دیوانگی دجله را در چه می‌داند؟</p> <p>۱۵- عبارت « سخن با پیران به گزاف مگوی که جواب پیران مُسکت باشد. » چه توصیه‌ای به مخاطب می‌کند؟</p> <p>۱۶- با توجه به بیت زیر، چه چیزی نشانه قهر خدا و چه چیزی نشانه لطف خداست؟ « آتش فروز قهر تو آینه‌دار لطف تو هم مغرب ادبارها هم مشرق اقبال‌ها »</p> <p>۱۷- واژه « خطاب » در بیت « ناگهان انداخت او خستی در آب / بانگ آب آمد به گوشش چون خطاب » به چه معناست؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	تعداد صفحه: ۳	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۰/۵	۱۸- محتوای کدام گزینه به بیت زیر نزدیک است؟ «گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را» (الف) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را (ب) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند یک جا فدای قامت رعنا کنم تو را	۰/۵
۰/۵	۱۹- مفهوم مصراع «در برگ‌ریز باغ زهرا برگ کردیم» را بنویسید.	۰/۵
۰/۵	۲۰- با توجه به بیت «همت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم» از نظر عرفا «طایر قدس» و «نوسفر» چه کسانی هستند؟	۰/۵
۰/۵	۲۱- مقصود از قسمت مشخص شده در سروده «مظلوم کوچک من / در ستاره باران آن شب چگونه پرپر زد؟» چیست؟	۰/۵
ث	خودآزمایی (۱/۵ نمره) ۲۲- مفهوم عبارت «فراغت با فاقه نپیوندد و جمعیت در تنگ‌دستی صورت نبندد» را بنویسید. ۲۳- مفهوم کنایی «زنجیر خاییدن» چیست؟ ۲۴- معادل امروزی «بی تمییز» را در بیت زیر بنویسید. چون که بی تمییزان مان سرورند صاحب خر را به جای خر برند	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ج	معنی واژه (۰/۵ نمره) ۲۵- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (الف) منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست (ب) تربت پدرم سنگین است و کتابه رنگین.	۰/۵
چ	دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره) ۲۶- با توجه به بیت «بر آمد قیرگون ابری ز روی نیلگون دریا / چو رای عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (الف) ادات تشبیه را در مصراع دوم بیابید و بنویسید. (ب) واژه «شیدا» کدام پایه تشبیه است؟ ۲۷- با توجه به ابهام به کار رفته در واژه «خرابی» در بیت زیر معانی آن را بنویسید. هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد در خرابات بگویند که هشیار کجاست؟ ۲۸- هر یک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام سبک است؟ (الف) لغات عامیانه کمتر به چشم می‌خورد. (ب) آوردن کنایات و استعارات دور از ذهن. ۲۹- عرفان به عنوان یک دستگاه علمی و فرهنگی دارای دو بخش و است.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	تعداد صفحه: ۳	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۰/۵	<p>۳۰- هر یک از آثار ادبی در گروه «الف» متعلق به کدام یک از شخصیت‌ها در گروه «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) رجعت سرخ ستاره</td> <td>جلال آل احمد</td> </tr> <tr> <td>۲) زن زیادی</td> <td>شهریار</td> </tr> <tr> <td></td> <td>علی معلم</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) رجعت سرخ ستاره	جلال آل احمد	۲) زن زیادی	شهریار		علی معلم	
گروه «الف»	گروه «ب»									
۱) رجعت سرخ ستاره	جلال آل احمد									
۲) زن زیادی	شهریار									
	علی معلم									

ح	<p>شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>۳۱- اشعار زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) آی آدم‌ها! / او ز راه این کهنه جهان را باز، می‌باید</p> <p>ب) شب تار است و ره وادی در پیش آتش طور کجا موعد کجاست؟</p> <p>پ) تو هم ای بادیه‌پیمای چون من سر راحت ننهاده‌ی به سر بالینی</p>	۱
---	---	---

خ	<p>نقد ادبی (۳ نمره)</p> <p>۳۲- هر یک از توضیحات گروه «الف» با کدام نوع نقد در گروه «ب» مرتبط است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- منتقدان، این نوع نقد را مفتاح سایر شقوق و اقسام نقد می‌انگارند.</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td>۲- بررسی کامل بلاغت، اعم از معانی، بیان و بدیع در این نوع نقد صورت می‌گیرد.</td> <td>زیبایی‌شناسی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>روان‌شناسی</td> </tr> </tbody> </table> <p>۳۳- درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) مکتب ادبی «پارناس» در فرانسه، نوعی بیان و توجیه نقد اجتماعی است.</p> <p>ب) نقد تاریخی یکی از رایج‌ترین شیوه‌های نقد ادیبانه است و غالباً در ایران به این شیوه توجه فراوان می‌شود.</p> <p>۳۴- بیت زیر را از نظر نقد لغوی بررسی کنید.</p> <p>«بر آن بود «کاموس» و «خاقان چین» که آتش برآرند از ایران زمین»</p> <p>۳۵- دو منبع اصلی مولوی را که در سرودن مثنوی از آنها الهام گرفته‌است، نام ببرید.</p> <p>۳۶- جایگاه طبیعت را در مثنوی مولوی بیان کنید.</p> <p>۳۷- درباره کتاب «قابوس‌نامه» به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) نوع نثر آن چیست؟ ب) چند باب دارد؟</p>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱- منتقدان، این نوع نقد را مفتاح سایر شقوق و اقسام نقد می‌انگارند.	فنی	۲- بررسی کامل بلاغت، اعم از معانی، بیان و بدیع در این نوع نقد صورت می‌گیرد.	زیبایی‌شناسی		روان‌شناسی	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
گروه «الف»	گروه «ب»									
۱- منتقدان، این نوع نقد را مفتاح سایر شقوق و اقسام نقد می‌انگارند.	فنی									
۲- بررسی کامل بلاغت، اعم از معانی، بیان و بدیع در این نوع نقد صورت می‌گیرد.	زیبایی‌شناسی									
	روان‌شناسی									

۲۰	«سرافراز و پایدار باشید»	
----	--------------------------	--

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱۱ / ۳ / ۹۸		دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

الف	<p>قافیه (۰/۵ نمره)</p> <p>۱- الف - نگ (۰/۲۵) ب) قاعده دو (۰/۲۵) ص ۱۴</p>	۰/۵																																																							
ب	<p>عروض (۲ نمره)</p> <p>۲- (۱/۲۵) ص ۳۸</p> <table border="1"> <tr> <td>چ</td> <td>نین</td> <td>گف</td> <td>ت</td> <td>پی</td> <td>غم</td> <td>ب</td> <td>ر</td> <td>را</td> <td>ست</td> <td>گوی</td> </tr> <tr> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ز</td> <td>گه</td> <td>وا</td> <td>ر</td> <td>تا</td> <td>گو</td> <td>ر</td> <td>دا</td> <td>نش</td> <td>ب</td> <td>جوی</td> </tr> <tr> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> </tr> </table> <p>۳- بحر رجز (۰/۲۵) ص ۵۰ ۴- رکن اول مصراع (۰/۲۵) ص ۴۰ ۵- مفاعیلن (۰/۲۵) ص ۵۰</p>	چ	نین	گف	ت	پی	غم	ب	ر	را	ست	گوی	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	ز	گه	وا	ر	تا	گو	ر	دا	نش	ب	جوی	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-		فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	۲
چ	نین	گف	ت	پی	غم	ب	ر	را	ست	گوی																																															
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-																																															
ز	گه	وا	ر	تا	گو	ر	دا	نش	ب	جوی																																															
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-																																															
	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن																																															
پ	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)</p> <p>۶- روز دیگر انوشیروان نگران و مضطرب شد. (۰/۵) ص ۷۶ ۷- وسایل پیشرفت او (نصر بن احمد) مهیا بود. (۰/۵) ص ۸۵ ۸- با مهربانی با من سخن نمی‌گفت. (۰/۵) ص ۱۳۴ ۹- ثروتمندی بر سر مزار پدرش نشسته بود و با فقیری گفت و گو را آغاز کرده بود. (۰/۵) ص ۱۶۱ ۱۰- ای انسان‌هایی که در جامعه به خوشی می‌پردازید. (۰/۵) ص ۱۲۱ ۱۱- هر سر موی من به هزار دلیل با تو پیوسته است. (۰/۵) ص ۱۰۱ ۱۲- تا وقتی که موانع رسیدن به خدا بزرگ است (۰/۵) مانع از رسیدن به خدا (اطاعت از خدا) می‌شود. (۰/۵) ص ۱۵۶ ۱۳- انسان‌های بخشنده پولی در دست ندارند که ببخشند (۰/۵) و انسان‌های ثروتمند بخشنده نیستند. (۰/۵) ص ۹۵</p>	۵																																																							
ت	<p>درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱۴- در پاره شدن زنجیر عدالت انوشیروان می‌داند. (۰/۵) ص ۹۲ ۱۵- با افراد پیر با احترام حرف بزن و رفتار کن. (۰/۵) ص ۷۸ ۱۶- مغرب ادب‌ها نشانۀ قهر خدا (۰/۲۵) و مشرق اقبال‌ها نشانۀ لطف خداست. (۰/۲۵) ص ۱۰۹ ۱۷- در اینجا به معنی فرا خواندن عاشق است از جانب معشوق. (۰/۵) ص ۱۵۷</p>	۴																																																							
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																																									

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۱ / ۳ / ۹۸	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
	<p>۱۸- ب (طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند یک جا فدای قامت رعنا کنم تو را) (۰/۵) ص ۱۱۶</p> <p>۱۹- در هنگامی که باغ خانواده پیامبر خزان زده بود ما سبز و شاداب بودیم. (با خانواده پیامبر همراهی و همدردی نکردیم.) (۰/۵) ص ۱۴۵</p> <p>۲۰- «طایر قدس» انسان کامل یا خضر است (۰/۲۵)، «نوسفر» مریدان و کسانی که قدم در راه سیر و سلوک گذاشته‌اند. (۰/۲۵) ص ۱۴۸</p> <p>۲۱- بمباران یا تیرباران (۰/۵) ص ۱۳۲</p>		
ث	<p>خودآزمایی (۱/۵ نمره)</p> <p>۲۲- آسایش و راحتی با تنگدستی و نیازمندی همراه نیست یا آسودگی خاطر با فقر شکل نمی‌گیرد. (۰/۵) ص ۹۵</p> <p>۲۳- تلاش بیهوده کردن. (۰/۵) ص ۱۴۵</p> <p>۲۴- کسی که قدرت تشخیص ندارد. (۰/۵) ص ۱۶۳</p>		
ج	<p>معنی واژه (۰/۵ نمره)</p> <p>۲۵- الف) چالاک / هوشمند / جوانمرد (۰/۲۵) ص ۱۲۸ ب) نوشته‌های روی سنگ قبر (۰/۲۵) ص ۱۶۱</p>		
چ	<p>دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)</p> <p>۲۶- الف) چو (۰/۲۵) ب) وجه شبه (۰/۲۵) ص ۷۰</p> <p>۲۷- ۱) مستی (بی‌خبری) (۰/۲۵) ۲) ویرانی و نابودی (۰/۲۵) ص ۱۰۲</p> <p>۲۸- الف) بازگشت ادبی (۰/۲۵) ص ۱۱۱ ب) هندی (۰/۲۵) ص ۱۰۶</p> <p>۲۹- علمی (۰/۲۵) نظری (۰/۲۵) ص ۱۴۷</p> <p>۳۰- ۱) علی معلّم (۰/۲۵) ص ۱۴۲ ۲) جلال آل احمد (۰/۲۵) ص ۱۲۳</p>		
ح	<p>حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>۳۱- الف) مرگ (۰/۲۵) ص ۱۲۱ ب) ایمن (۰/۲۵) - دیدار (۰/۲۵) ص ۱۰۰ پ) محبت (۰/۲۵) ص ۱۳۱</p>		
خ	<p>نقد ادبی (۳ نمره)</p> <p>۳۲- ۱) روان‌شناسی (۰/۲۵) ص ۱۸۳ ۲) فنی (۰/۲۵) ص ۱۷۴</p> <p>۳۳- الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۷۸ ب) درست (۰/۲۵) ص ۱۸۳</p> <p>۳۴- نهاد جمع (کاموس و خاقان چین) و فعل مفرد (بود) مطابقت ندارند. (۰/۵) ص ۱۷۳</p> <p>۳۵- قرآن (۰/۲۵) و حدیث (۰/۲۵) ص ۱۸۷</p> <p>۳۶- جلوه‌گاه خداست (۰/۵) ص ۱۸۸</p> <p>۳۷- الف) ساده (روان) (۰/۲۵) ب) چهل و چهار (۰/۲۵) ص ۱۹۲</p>		
	جمع نمره	پاینده باشید	
	۲۰		